License for Norsk-vietnamesisk ordbok [Norwegian-Vietnamese dictionary]

Resource Short Name: NVO

Resource Name: Norsk-vietnamesisk ordbok [Norwegian-Vietnamese dictionary]

Terms of use

1. **ATTRIBUTION:** The Users of the NVO will ensure appropriate acknowledgement and/or references to the NVO and to the authors of NVO. Suggested text: "The Copyright to the dictionary *Norsk-vietnamesisk ordbok* belongs to the project group, represented in 2012 by Marianne Haslev Skånland for the project group, later to be transferred to Helge Dyvik or LLE. Authors: Nguyễn Quốc Khánh, M. M. Trần Ly San, Øivin Andersen, Trần Thị Điểu, Helge Dyvik, Marianne Haslev Skånland, Olav Hetland, Torleiv Kløve, Helge Lødrup, Jens Evang Reinton, Anne-Grete Strøm-Erichsen (ISBN-13: 9788200218692). The XML version was created by Tone Merete Bruvik and the LMF version was created by the project META-NORD."

2. **RESTRICTIONS REGARDING THE ORIGINAL:** In addition to condition (1), the following conditions apply for the *Original* resource, i.e. the complete, unedited resource:

It is allowed to use the Original in the following ways: copy, redistribute, use the data for research and development (commercial and non-commercial).

- 3. **RESTRICTIONS REGARDING DERIVATIVES:** In addition to condition (1), the following terms apply for Derivative work, i.e. a Work containing substantial parts of the Original:
  - 3.1 It is prohibited to use the Norwegian part of the NVO to publish a Norwegian dictionary.
- 3.2 A number of example sentences in NVO were taken from *Riksmålsordboken*. If Norwegian material in the NVO is published, wholly or partly, these examples must be replaced. Idiomatic expressions, etc, are deemed to be in the public domain and do not need to be replaced.
- 3.3 Specific principles formed the basis for the dictionary when it was published in 1983, which are described in Appendix A of this license: "Principles of editing NVO". These principles must be adhered to if the material is revised, if necessary with a couple of allowable improvements that are also described in Appendix A. According to Appendix A, the User must ensure that changes are only made according to general linguistic, lexicographical principles, not from political, language-political or social considerations.
- 3.4 With the exception of the conditions in 3.1, 3.2 and 3.3, it is permitted to make and distribute Derivatives in the following ways: publish, redistribute, use the data for research and development (commercial and non-commercial).
- 4. **COMMERCIAL USE:** 'Commercial use' is any use of the Original or Derivatives that results in an income to the User. The original authors of the dictionary waived royalties in order to make the dictionary less costly for the end users. Hence any User except the original authors should not have the right to use this material in projects that result in an income for the User, unless a reasonable part of the income is paid to the institute under which the research groups in Linguistics and in Nordic studies are organised at the University of Bergen; currently to the Department of Linguistic, Literary and Aesthetic Studies.

In case of a failure to respect the conditions of use, the distributors may immediately cancel the access to the Language Resource. All rights granted to the User shall be immediately ineffective, and the User shall return, within two weeks after the termination date, all copies or send a statement that such copies have been deleted from all its servers.

The owner of IPR may pursue any copyright infringement of the original text.

Appendix A: Principles of editing NVO

(currently only in Norwegian, an English version may be given on demand.)

Prinsipper for redigeringen av ordboken

De følgende prinsipper ligger til grunn for ordboken da den ble publisert i 1983, og skal fortsatt opprettholdes hvis materialet revideres, eventuelt med et par tillatte mulige forbedringer som er beskrevet nedenfor.

1. Ordutvalget

Ordutvalget følger aktualitet, spesielt for den primære brukergruppen, som er vietnamesere i Norge.

I tillegg til frekvens og aktualitet i vanlig dagligspråk er det tilstrebet å få med vesentlige deler av ordforrådet i vanlige lærebøker i norsk for utlendinger. Det er også lagt vekt på å få med skjellsord og obskøne ord, som det er viktig at brukere kan slå opp på og ikke være henvist til å spørre andre om i det som kan bli pinlige situasjoner for dem.

2. Ordartiklenes organisering

Om ordartiklenes struktur henvises det først og fremst til ordbokens **Innledning**. Noen ekstra opplysninger om selve grunnlaget følger her:

2a. Ordene i hovedregisteret

Variantformer

Rettskrivningen la til grunn prinsipper knyttet til offisiell rettskrivning og læreboknormal som gjaldt i 1982. Prinsippene har ikke vært revidert senere, selv om det er kommet nye vedtak fra Norsk språkråd, idet dette ville krevet omfattende gjennomarbeiding av hele ordboken, et arbeid som samtidig ville hatt relativt liten praktisk nytteverdi.

Hovedoppslagsord

Oppslagsord med tilknyttet ordartikkel er oppført med en hovedform i moderat bokmål. Om bruk av andre former se nedenfor under "2e. Eksempler".

Rekkefølge

Der det eksisterer flere oppslagsformer med lik stavemåte, står henvisningsoppslag først. Grunnen er at de, så korte som de er, ellers lett ville drukne hvis de kom *etter* oppslag med lange ordartikler.

Deretter står hovedoppslag i en bestemt rekkefølge med substantiver først og grammatiske ordklasser til slutt. Denne rekkefølgen kan være uheldig, og ved ny anvendelse av materialet burde antagelig henvisningsoppslagene fortsatt stå først, men den øvrige rekkefølgen helt reverseres, slik at grammatiske ordklasser kommer først, deretter adverb, pronomen, tallord, determinativer, verb, adjektiver, egennavn, og substantiver til slutt.

2b. Uttale

Uttale av oppslagsord står angitt i fonetiske klammer. Hovedprinsippet for notasjon er at transkripsjonen skal ligge på fonemnivå, men det har vært hensiktsmessig å gjøre bruk av noen digrafer. Uttaleangivelsen ligger aldri *under* fonemnivå.

Grunnlaget er i hovedsak Bergens bokmåls-uttale, men med en del abstraksjon i retning av basisformer og bevaring av distinktivitet i vokalsystemet i området [e]-[æ], samt en del hensyntagen til hva som er passable uttaler på Østlandet. Der hvor flere utbredte uttaler finnes, er en uttale som ligger nær skriften prioritert, forøvrig en så stilistisk umerket uttale som mulig.

2c. Ordklasseangivelse

Ordklassesystemet er utarbeidet etter funksjonelle prinsipper. De faller dels sammen med prinsippene i Westerns *Norsk riksmålsgrammatikk*. NVO's inndeling er dermed mer effektiv mht å gi en entydig ordklassebestemmelse for det enkelte ord og unngå overdifferensiering med dobbeltoppføringer av det som reelt bør ansees å være samme leksem, enn mange arbeider er som baserer seg på andre tradisjonelle inndelinger.

For oppslag som består av flere ord angis ikke ordklasse.

2d. Oppdeling i og av leksemer

Leksem-inndeling

Det er tilstrebet å unngå å differensiere i unødig mange leksemer, men derimot å samle betydninger som kan sees å ha en felles kjerne, under samme leksem. Ordklassesystemet som er brukt åpner for å gjøre dette effektivt. Eksempler: a) Der en adverbialt brukt form er identisk med et adjektivs intetkjønnsform, regnes den adverbiale formen ikke som et eget adverb, men som normal adverbial bruksmåte av adjektivet i dets mest genusnøytrale form. b) Der en adverbialt brukt form er identisk med en preposisjon, regnes den adverbiale formen ikke som et eget adverb, men som adverbial bruksmåte av preposisjonen.

Der hvor to potensielle oppslag har bøyningsformer som er systematisk forskjellige, regnes de imidlertid som ulike leksemer.

Betydnings-inndeling

Parallelt med prinsippet om å unngå overdifferensiering av leksemer er det også søkt å unngå overdifferensiering av betydninger innen et leksem. Grunnprinsippet bør være å ikke skille ut som separate betydninger nyanser som er forskjellige kun i sin pragmatikk / potensielle referanse. Eksempel: "skall" i "skallet på en banan", "skall" i "skallet på en nøtt" og "skall" i "skallet på en skilpadde" ansees som samme betydning: "dekke som er hardere eller tørrere enn det det skjuler/beskytter".

Dette arbeidet med å begrense betydningsdifferensiering er likevel ikke systematisk gjennomført i NVO, blant annet ikke der hvor nyanser svarer til forskjellige vietnamesiske oversettelser som oppfattes av vietnamesere som svært ulike.

Blir materialet nyanvendt, ville en ytterligere nedkutting av antall del-betydninger kunne være positivt.

2e. Eksempler

En del eksempelsetninger er tatt fra *Riksmålsordboken*, etter tillatelse som ble gitt fordi NVO ikke står i konkurranseforhold til *Riksmålsordboken*. Hvis deler av det norske materialet i NVO skal publiseres for andre brukergrupper, må disse eksemplene byttes ut. Dette gjelder naturligvis ikke faste uttrykk e.l., som må regnes som allemannseie.

Ortografi

Både i uoversatte og oversatte eksampler samt i idiomatiske uttrykk er det brukt flere variantformer enn dem som inngår som oppslagsord i ordboken eller som bøyningsformer i den grammatiske parentesen, i noen tilfeller også former som faller utenfor offisiell rettskrivning. Denne variasjonen skal gi en antydning av hvordan en del former som faller utenfor normerte (hoved)former i bokmål, allikevel er utbredte, og av variasjonsbredden i norsk språkbruk i bokmålsvarianter.

2f. Underoppslag

Sammensetninger og avledninger oppført som underoppslag under en av sine konstituenter er tatt med både for å illustrere oppslagsordets muligheter til å inngå i morfologiske konstruksjoner, og for å øke det totale forråd av oversatte ord i ordboken.

10. april 2010 / 11. oktober 2012 Marianne Haslev Skånland professor, prosjektleder for NVO